

Dorpskerk
Woubrugge

Kerkje aan de Does Hoogmade

MEERJAREN BELEIDSPLAN 2022-2026 DIACONIE FUSIEGEMEENTE WOUBRUGGE-HOOGMADE

1. Inleiding

Wat is diaconaat?

Diaconaat is het uitoefenen van dienstbetoon in barmhartigheid en gerechtigheid en richt zich op de medemens, schepsel van God. Diaconaat richt zich op hen die geen helper hebben, wil stem geven aan hen die geen stem hebben, de hand reiken aan hen die geen kracht hebben om op te staan en bijstand verlenen aan hen die in geestelijke of materiële nood verkeren.

In het Oude Testament (Deuteronomium 15) lezen we dat de Here de opdracht geeft aan zijn volk om de armen te steunen. In Exodus wordt gesproken over het ondersteunen van kwetsbare groepen, zoals de weduwen, wezen en vreemdelingen. Het beschermen van de weduwen, wezen, gevangenen en onderdrukten wordt ook benoemd in psalm 146.

In het Nieuwe Testament lezen we over Jezus Christus: hij zocht de verachten en minderwaardigen op en at met hen. Hij riep op zelf de minste te zijn en anderen te dienen. Hij gaf zijn leven als een losprijs voor velen. De eerste christengemeenten ontstonden na de zendingsreizen van de apostelen die hun thuisland verlieten om andere volken over hun geloof te vertellen. De diakenen willen hier - ook in de 21^e eeuw - gevolg aan geven door diaconale steun te verlenen aan mensen die zich inzetten om naasten - zowel op geestelijk als op materieel gebied - te ondersteunen.

Heel concreet gaat het om het verstrekken van de eerste levensbehoeften aan mensen: voedsel, water, medicijnen, onderdak. Daarnaast gaat het om het bezoeken van zieken en gevangenen.

1.1 De diakenen/diaconie

De diakenen zijn tijdens de eredienst vanuit hun ambt verantwoordelijk voor de dienst der gaven. Zij zijn betrokken bij de voorbereiding en bediening van het Heilig Avondmaal. De diakenen hebben tot taak de juiste hulp op de juiste plaats te geven en zijn verantwoordelijk voor aandacht voor persoonlijk leed, maatschappelijke nood en diaconaal werk wereldwijd.

Als diaconie is men geroepen zorg te dragen voor een goed beheer van de (diaconale) goederen, het diaconale beleid, het besteden van de diaconale gelden en de voorlichting naar de gemeente over diaconale collecten, diaconale acties en diaconale toerusting van gemeenteleden.

Vanuit hun ambtsopdracht hebben de diakenen een open oog en oor voor de individuele nood in de samenleving. Juist in deze tijd, waarin de overheid zich meer en meer terugtrekt van allerlei zorgvoorzieningen is het belangrijk alert te zijn. De diaconie heeft een signalerende functie richting

de overheid met betrekking tot het opkomen voor mensen in verschillende knelsituaties. Hierbij denken we aan de z.g. “minima”, uitkeringsgerechtigden, groepen in de bijstand, WAO’ers, ouderen, baanlozen, jongeren in meervoudige probleemsituaties, asielzoekers, mensen in psychische noodsituaties en personen die langdurige thuiszorg (verpleging) nodig hebben. De diaconie kan een brugfunctie vervullen naar verschillende instellingen. Door daadwekelijke belangstelling kan er belangeloos materiële en immateriële (pastorale) hulp zijn, zoals doorverwijzing naar de voedselbank en/of het Kaag en Braassem noodfonds.

De diaconie heeft een faciliterende functie als het gaat om lokale diaconale initiatieven zoals ‘Eten met Agaath’ (Hoogmade) en het ‘buurtkastje’ (Woubrugge). Samen eten, aandacht voor elkaar en delen zijn wezenlijk voor de kerk. De diaconie draagt hiermee bij aan een verbindende gemeenschap.

1.2 Organisatie

De diaconie is plaatselijk een zelfstandig college met onder andere de rechtspersoonlijkheid om rechtshandelingen te verrichten (kopen, verkopen, verpachten, en andere beheersdaden) en heeft een eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot de besteding van het diaconale geld, echter binnen het met de kerkenraad afgesproken kader zoals aangegeven in het beleidsplan en de jaarlijkse begroting. De diakenen maken deel uit van de kerkenraad. Verdere zaken met betrekking tot de samenstelling, verplichtingen en bevoegdheden van het college van diakenen is vastgelegd in de Plaatselijke regeling.

2. Beleid en werkwijze

2.1. Diaconale Financiële Activiteiten (geld en goederen)

Naast de collecten in de diensten heeft de diaconie ook opbrengsten uit belegde gelden en goederen. In het verre verleden kwam de zorg voor de armen terecht bij de diaconieën door afwezigheid van sociale voorzieningen. Deze zorg en de daaraan verbonden kosten waren soms aanleiding voor mensen om, na hun overlijden, stukken grond of onroerend goed te schenken aan de diaconie met als doel uit de opbrengst van de verhuur (erfpacht) van deze grond de kosten te dekken voor het onderhoud van de armen.

Het onroerend goed is in het verleden allemaal verkocht. De opbrengsten daarvan zijn belegd op spaarrekeningen. De rente van het vermogen van de diaconie, wat bijna geheel afkomstig is uit verkochte erfpacht, heeft in oorsprong de bedoeling om met de opbrengst (rente) diaconaal werk te doen. Dit vermogen moet dus beheerd worden en rendement opleveren welke ten goede moet komen aan het diaconale werk. Met de opbrengsten van deze gelden wordt momenteel het diaconale werk uitgevoerd, waarbij het beleid is het vermogen niet te laten toenemen. Punt van zorg en aandacht zijn de zeer lage renteopbrengsten van de laatste jaren. De diaconie onderzoekt derhalve of investeren in onroerend goed, hetzij voor diaconale doeleinden (d.w.z. een woning verhuren aan personen in de knel), hetzij om het vermogen in stand te houden, hiervoor een oplossing zou zijn.

De lage renteopbrengsten kunnen er ook toe leiden dat het vermogen aangesproken zal worden om de diaconale taken te kunnen uitvoeren. Hiervoor is besluitvorming in de kerkenraad nodig. Jaarlijks zal de diaconie bij het vaststellen van de begroting hiervoor een voorstel doen. Daarnaast zou gedurende het jaar situationeel afgeweken kunnen worden van de begroting (bijvoorbeeld in geval

van noodhulp). Indien van toepassing zal de diaconie een voorstel voorleggen ter besluitvorming in de kerkenraad.

2.2 Collecten

Tijdens de kerkdiensten wordt met regelmaat gecollecteerd voor diaconale doelen. De bestemming van de collecte wordt vooraf bekend gemaakt via een toelichting in de nieuwsbrief, het kerkblad, de website en door afkondiging tijdens of voorafgaande aan de dienst.

Het collecterooster wordt voorafgaand aan het collectejaar vastgesteld. Het beleid is om collectedoelen meerjarig te ondersteunen.

De inzamelingen zullen doelgericht zijn en ter beschikking worden gesteld aan het betreffende collectedoel. De inzamelingen die gehouden worden volgens het collecterooster van Kerk in Actie, zullen worden opgenomen in het collecterooster van de gemeente.

2.3 Beleggingen

In geval diaconaal geld belegd wordt, wordt de eis gesteld dat dat deze beleggingen bijdragen aan een eerlijker samenleving. De inkomsten uit deze beleggingen dienen aan diaconaal werk te worden besteed. We streven in eerste instantie naar zekerheid over de doelen; het behalen van een maximumopbrengst is geen doel op zich. We beleggen bij meerdere banken met het oog op risicospreiding.

Concreet betekent dit het volgende:

- We beleggen in zogenaamde “Groene certificaten” (bijv. Oikocredit);
- De banken waarbij we beleggen moeten garantie geven dat de gelden niet gebruikt worden voor:
 - zaken die tegen de menselijkheid zijn;
 - zaken die het klimaat schaden;
 - zaken die verband houden met wapens, oorlog en geweld.
- De betreffende bank moet via verslaglegging aangeven wat er met het geld gedaan wordt.

2.4 Verdeling van de opbrengsten uit goederen en vermogen

De opbrengsten uit goederen en vermogen worden bestemd en verdeeld volgens onderstaande prioriteit:

1. Kosten voor administratie en beheer;
2. De verplichte bijdragen aan PKN;
3. Diaconale hulp binnen de eigen gemeente (inclusief kerkomroep);
4. Diaconale hulp landelijk;
5. Diaconale hulp wereldwijd.

Er zal een jaarlijks vastgesteld bedrag worden gereserveerd om te kunnen worden ingezet voor bijzondere projecten en noodhulp. Het college van diakenen besluit hierover. Van verleende (niet persoonlijke) hulp wordt melding gemaakt in het kerkblad. Van de overblijvende gelden zal ca. 10% ten goede komen aan plaatselijk diaconaal werk, ca. 30% aan regionaal, provinciaal en/of landelijk diaconaal werk en ca 60% aan diaconaal werk wereldwijd.

De instellingen waaraan bedragen worden toegekend zullen moeten voldoen aan de gestelde criteria zoals vermeld in Bijlage 1.

Bijlage 1

Handelwijze t.a.v. verzoeken om een financiële bijdrage

Verzoeken van instellingen om een financiële bijdrage die rechtstreeks worden ingediend bij de diaconie worden beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

1. Gaat het om diaconaal werk?
2. In hoeverre is naast een financiële bijdrage ook andere ondersteuning mogelijk?
3. Werkt de instelling plaatselijk, regionaal, provinciaal, landelijk of buiten de landsgrenzen?
4. Worden andere instellingen met vergelijkbare activiteiten en doelstellingen ook ondersteund?
5. Heeft de instelling al een aanvraag ingediend bij een andere geleding binnen het diaconaat?
6. Heeft de instelling al vaker een bijdrage ontvangen?
7. Heeft de instelling werkelijk geld nodig?

Toelichting:

Ad 1. Gaat het om diaconaal werk?

Onder diaconaal werk wordt verstaan het helpen lenigen van de nood van zwakkeren, armen en verdrukten in kerk en samenleving en het opkomen voor de rechten van slachtoffers van geweld, ziekten, rampen, ongeval en tegenspoed.

Organisaties die zich niet primair bezighouden met diaconale taken, maar bijvoorbeeld met beheer van gebouwen en monumenten, pastoraat, gemeenteopbouw, evangelisatie of zending komen in beginsel niet in aanmerking voor ondersteuning door de diaconie, tenzij een gerichte gift voor een diaconaal project van een dergelijke instelling mogelijk is.

Bij het beoordelen van aanvragen gaat de voorkeur uit naar kerkelijke en christelijke instellingen. Bij verzoeken van andere organisaties die actief zijn op diaconaal terrein speelt de vraag in hoeverre vergelijkbaar werk ook al verricht wordt via diaconale organen van de PKN in de afweging een belangrijke rol.

Liefdadigheidsinstellingen met nevendoelstellingen van commerciële aard komen in beginsel niet voor ondersteuning door de diaconie in aanmerking.

Indien de activiteiten van een instelling zonder meer diaconaal van karakter zijn, wordt overwogen om de ondersteuning voor langere termijn vast te leggen onder voorwaarde dat er jaarlijks een activiteiten- en een financieel overzicht wordt overlegd.

Ad.2 In hoeverre is naast financiële bijdrage ook andere ondersteuning mogelijk?

Deze vraag dient als selectie criterium, indien zich verschillende aanvragen van vergelijkbaar karakter voordoen, waarbij op grond van de andere vragen geen duidelijke voorkeur valt uit te spreken voor één van de betrokken instellingen. In het algemeen dient de diaconie zich bij elke aanvraag te buigen over de mogelijkheden om de gemeente te betrekken bij het werk van een ondersteunende instelling.

Ad.3 Werkt de instelling plaatselijk, regionaal, provinciaal of buiten de landsgrenzen?

Bij het toekennen van financiële middelen bij een aanvraag wordt vooral gelet op:

- Is het werk van belang voor mensen die niet in de vestigingsplaats van de instelling wonen?

- Is er sprake van pionierswerk?
- Wordt een categorie mensen geholpen die buiten het directe aandachtsterrein van de kerkelijke gemeenschap in Woubrugge en Hoogmade wonen?

Indien het antwoord op een van deze vragen “ja” luidt, kan dat voldoende reden zijn om tot ondersteuning over te gaan. In andere gevallen wordt de instelling verwezen naar het LDC.

Bij vergelijkbare aanvragen gaat de voorkeur uit naar instellingen uit de eigen plaats: Woubrugge, Hoogmade e.o. Daarnaast volgen respectievelijk aanvragen uit de provincie en aanvragen van landelijke werkende instellingen.

Diaconale instellingen die buiten de provincie Zuid-Holland zijn gevestigd en waarvan het werk regionaal van karakter is, dienen zich voor ondersteuning in beginsel te richten tot de diaconieën in hun eigen regio.

Voor het werelddiaconaat wordt gebruik gemaakt van de kanalen van LDC/KIA. Daarnaast kunnen enkele instellingen met wereld diaconale oogmerken in aanmerking komen voor een financiële bijdrage indien de instelling zich hoofdzakelijk richt op landen of bevolkingsgroepen, die buiten het aandachtsterrein van het wereld-diaconaat van het LDC vallen.

Ad. 4 Worden andere instellingen met vergelijkbare activiteiten en doelstellingen ook ondersteund?

Zowel in het belang van de betrokken instellingen, als ten behoeve van de inzichtelijkheid van het diaconaal bijdragenbeleid, dient zoveel mogelijk concentratie van giften plaats te vinden: per werkveld wordt een voorkeur uitgesproken voor één bepaalde instelling. Aan vergelijkbare instellingen worden dan in beginsel geen bijdragen verstrekt.

Ad.5 Heeft de instelling ook al een aanvraag ingediend bij een andere geleding binnen het diaconaat (provinciaal of landelijk)?

Bij de beoordeling van een aanvraag wordt rekening gehouden met mogelijke bijdragen van andere geledingen binnen het diaconaat, b.v. Kerk in actie, of een ander kerkgenootschap.

Ad.6 Heeft de instelling al vaker een bijdrage ontvangen?

In de loop van de tijd kunnen relaties zijn ontstaan met instellingen die niet voldoen aan de hierboven geformuleerde voorwaarden. Indien voor een diaconale bijdrage geen rechtvaardiging bestaat, dient een einde te komen aan de ondersteuning van deze instelling(en). Het verbreken van de relatie kan echter, zeker in het geval van aanzienlijke bijdragen, de betrokken instelling in financiële problemen brengen. In dat geval dient de instelling op de hoogte te worden gebracht van het bijdragenbeleid van de diaconie, waarna de jaarlijkse bijdrage in enkele jaren tot nul wordt teruggebracht.

Ad.7 Heeft de instelling werkelijk geld nodig?

Grotere diaconale instellingen trachten vaak de continuïteit van hun activiteiten te garanderen door reserves op te bouwen. Voordat een bijdrage wordt toegekend aan een dergelijke instelling moet worden nagegaan of de fondsvorming niet te omvangrijk is.